Warszawa, dnia 09 kwietnia 2015 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 10.04.15.
nr 1456 podpis

DD3.054.23.2015.KDJ

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 13.04.15 zał.
nr 2425 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z przekazanym przy piśmie z dnia 11 marca 2015 r. Nr BPS/043-71-3046-MF/15 oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Rafała Muchackiego podczas 71. posiedzenia Senatu RP w dniu 5 marca 2015 r. w sprawie postulatu wprowadzenia ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu wzięcia udziału w wyborach, uprzejmie informuję.

Jak stanowi Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 1 Rzeczpospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli.

Zatem „dobro wspólne" powinno determinować działania nie tylko organów władzy publicznej ale również obywateli.

Dzięki przemianom demokratycznym zapoczątkowanym w 1989 r. obecnie możemy cieszyć się pełnią praw obywatelskich. Wolne wybory są jedną z najważniejszych wartości demokracji.

Zgodnie ze sformułowaną w art. 4 Konstytucji zasadą suwerenności, władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu. Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio. Z kolei, art. 62 ust. 1 Konstytucji RP ustanawia prawo udziału obywatela w referendum oraz prawo wybierania w wyborach prezydenckich, parlamentarnych i samorządowych. Prawo wybierania w wyborach parlamentarnych, prezydenckich i samorządowych, a także prawo do udziału w referendum Konstytucja uzależnia od osiągnięcia wieku 18 lat, najpóźniej w dniu wyborów.

Uczestniczenie w wyborach nie ma zatem charakteru przymusu prawnego, jest dobrowolne. W konsekwencji, to od każdego obywatela posiadającego prawa wyborcze zależy jego udział w akcie wyborczym. Powszechne korzystanie przez obywateli z prawa wyborczego daje gwarancję reprezentowania w Parlamencie interesów poszczególnych grup społecznych. Niestety, jak zauważył Pan Senator, w Polsce mamy do czynienia z niską frekwencją wyborczą. Za brak szerszego zainteresowania społeczeństwa uczestnictwem w dokonywaniu wyborów swoich przedstawicieli odpowiada wiele różnych czynników, w tym brak świadomości istotności jednego głosu w kontekście całego procesu wyborczego.

Zwiększenie frekwencji wyborczej poprzez wprowadzenie przymusu wyborczego, nie byłoby możliwe bez zmiany Konstytucji RP. Wydaje się zatem, iż jedynym obecnie sposobem do osiągnięcia tego celu, niewymagającym zmiany prawa, jest zwiększenie świadomości obywatelskiej w społeczeństwie i przekonanie obywateli, iż pójście do urn, to obywatelski obowiązek, wzmacniający demokrację i dający silniejszą legitymację władzy. Za niezasadne uważam natomiast rozważane przez Pana Senatora rozwiązanie polegające na wprowadzeniu

Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa | tel.: +48 22 694 33 26 | fax: +48 22 694 33 31 | e-mail: sekretariat.dd@mf.gov.pl

ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych jako zachęty do udziału w wyborach. Wskazać należy, iż niesie ono ze sobą ograniczenia, polegające między innymi na tym, że z przewidzianych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych preferencji mogą korzystać jedynie podatnicy tego podatku. Nie korzystają z nich zatem osoby niebędące podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych, np. rolnicy. Nietrudno wyobrazić sobie niezadowolenie tej części społeczeństwa, która mimo udziału w wyborach nie mogłaby skorzystać z ulgi podatkowej. Byłby to dodatkowy czynnik polaryzujący społeczeństwo.

Dlatego też, obecna sytuacja, w której prawo nie przewiduje ani kary za brak uczestnictwa, ani nagrody za udział w wyborach, wydaje się najwłaściwsza i akceptowalna przez wszystkich. Zwiększenie frekwencji wyborczej nie może być zatem dokonane poprzez zmianę przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Z poważaniem,

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Neneman